

ARRASATEKO UDALEAN ORDEZKARITZA DUTEN ALDERDI ETA KOALIZIOETAKO UDAL-TALDEEI

Idatzi honen bidez, Arrasateko Pentsiodunen Batzarrak eskatzen dugu jarraian proposatzen dugun mozioa ahalik eta azkarren eztabaidatu eta onar dadin udalbatzarrean, adinekook eta pentsiodunok zerbitzu murrizketen eta digitalizazioaren ondoren, banku-zerbitzuetara jotzeko dugun arazo larria dela eta.

BANKUA, GURE KEZKAREN XEDE

Bankuek eta (lehen, aurrezki-kutxek ere), zerbitzu publikoa ematen dute eta finantza-bitartekarien funtzioa betetzen dute, jarduera ekonomikoa eta produktiboa errazteko. Aurrezki-kutxen likidazioak (kasu batzuetan), banku pribatu bihurtu izanak (beste batzuetan) eta azken horiek xurgatu izanak (beste batzuetan) kalte handia eragin dute herritarren arretan, bereziki adineko pertsonen arretan.

1. Abusuzko klausulak eta praktikak

Abusuzko klausulez jositako Espainiako bankuen jardunbideak, neurri batean, Europako justiziaren eskakizunak baino ez ditu zuzendu. Azken urteetako errepaso labur batean, honako hauek aurkituko ditugu:

- Zoru-klausulen kaltea
- Hipotekadunari hipoteka eratzean ez zegozkion gastu-karguak, horiek irekitzeko gehiegizko komisioekin batera.
- Erabiltzaileak auzitegitara jotzera behartzeko estrategia, erreklamaziorik ez egiteko,

Eta abar eta abar.....

Are gehiago diru publikoa behar izan duen bankua izanik.

Ikusten diren abusuzko praktikak erabiltzeaz gain, eta hori modu orokorrean, banku/kutxa batzuek intentsitate handiagoarekin, beste batzuek txikiagoarekin, gordailuzainak babesteko 65.000 milioi euroekin sastatu/erreskatatu behar izan ziren.

Eta hori 2009-2011an gertatu zen bitartean, 2021ko hirugarren hiruhileko ekitaldia itxita, Espainiako banku guztien artean (A.E.B. ko datuen arabera), 11.151 m/€ irabazi zuten, eta kapital etekinak %7,2koa izan zen.

2. Administrazio-prozesuen informatizazioa eta digitalizazioa

Egoera horri, azken urteotan, administrazio-prozesuen informatizazioa eta digitalizazioa ere gehitu zaizkio, eta, horren ondorioz, zordunketa- edo kreditu-txartel bat erabili behar izan da zeure dirua mobilizatu ahal izateko, banku-komisio gero eta handiagoak ordainduz eta Internet bidez edozein kudeaketa egin behar izatera bideratuz.

Mekanizazioaren bide horrek zuzeneko aurrez aurreko arreta pixkanaka kentzea, ordutegiak murriztea, bulegoak kentzea eta langileak gutxitzea ekarri du. Herri txiki edo auzo askotan, geratzen zen banketxe hura itxiz

3. Nola eragiten dion horrek herritarrari, finantza-bitartekari den bankua nahitaezko baita erabiltzailea ..

Zalantzarik gabe, herritar guztiei eragiten die Bulego eta langileek nabarmen murrizteak, bai eta jendeari zerbitzua emateko ordutegiak murrizteak ere. Banketxeen aurrean dauden ilarak lotsa sentitzekoak dira.

Lehen banku-bulego bat zegoen landa-eremuko edo/eta hainbat auzoetako herritarrek, orain bulegoak geratzen diren lekura joan behar izaten dute. diru kontu bat edukitzeagatik ordaintzetik kobratzera pasa dira, eta, batzuetan, baita berea den dirua ateratzeagatik ere.

Egia da bankaren funtzionamendu horrek kalte eragiten diela herritarrei oro har, baina hori nabarmenago gertatzen da biztanle zaharrenen artean. Luzaroan itxaroten egon ondoren, espaloietan eta eguraldi txarraren eraginpean dauden ilarak kaltegarriagoak dira herritar guztientzat baina bereziki adineko pertsonentzat. Adineko pertsonen belaunaldia da, eta hor daude/gaude pentsiodun askok, ezagutza informatikorik gutxien dutenak.

Era berean, Bankuak eta bere pregoilariak egiten dituzten Pentsio Sistema Publikoaren bideraezintasunari buruzko analisi interesatu, lerratu eta joerazkoen argitalpenen biktimak pentsiodunak gara, gaurkoak eta etorkizunekoak, sistema horrekiko konfiantza ahultzeko eta aurrezki-negozioa errazteko (aseguruak, pentsio-planak...)

4. Eta hori gertatu den bitartean, bankuak bere langileekin nola jokatzeko duen eta oligarkiarekin nola jokatzeko duen.

Bistan dago, lehenengoak alde batera utz ditzakeenez, kontratuak Enplegu Erregulazioko **Espedienteen** bidez azkentzeko praktiken bidez egiten duela.

2021ean, E.R.E.-ren bidezko kaleratzeak ez dira eten (BBVA 2.725 kaleratze, Caixa Bank 6452 kaleratze, Banco Sabadell), bere plantillatik 1.800 langile baino gehiago kendu ondoren, urriaren 15ean, aurreakordio bat lortu zuen bere ordezkaritza sindikalarekin, beste 1.380 langile gutxitzeko. Abenduaren 3an, UNICAJA eta Bankuaren gehiengo sindikalaren arteko aurre-akordio bat iragarri ziguten, Liberbankekin bat egitearen ondoriozko enplegu-erregulazioko espediente baterako, 1.513 langileri **eragingo** diena.

5. Galeren aukerak.

Estatu Españoleko Bankaren erreskateak 22.424 milioi euroko kostua izan zuen, eta horietatik 3.302 milioi euro baino ez dizkio itzuli Estatuari.

6. Banka publiko baten beharra

Mozio honen hasieran azaltzen dugu "Bankuek, eta lehen baita aurrezki-kutxek ere, zerbitzu publikoa eman eta finantza-bitartekarien funtzioa betetzen dute, jarduera ekonomikoa eta produktiboa errazteko", baina ezin dugu ahaztu banku pribatuak, merkataritza-enpresa den aldetik, dirua irabaztea duela helburu. Hau da, negozioa eta banku-funtzioa bateratzen dute.

Beraz, azalpenean ikusi ditugun eta bankuaren egungo funtzionamenduan ez dauden jardunbide egoki eta irizpide etikoetan oinarritutako arreta herritarrei BANKU PUBLIKO batek bakarrik ziurtatu dezake.

Pribatizazioak bankuaren jatorrizko funtzio garrantzitsua saihesteko aitzakia gisa balio duenez, finantza-tirania askatzen da. Egunero ikusten dugun tirania horrek gutxienez bi helburu ditu: batetik, bide telematikoari helduz gizartearen begirada baztertzea (haiek dena jakiten dute, eta gainerakoak ezer ez); eta, bestetik, gobernuari presioa egitea eta betoak ezartzea beren gustukoak ez diren politika publiko, sozial eta laboralei, errentagarritasun ekonomikoen interesak asetzen ez diren heinean.

Horregatik erreibindikatzen dugu banka PUBLIKOA, bi printzipio hauen arabera:

Gehien duenari gehiago kobratzea, eta kudeaketaren kostua zerbitzu horretaz gehien baliatzen direnei egozte.

Behar den arreta presentziala ematea, bezeroek arreta hori jaso dezaten. Kontuak eta ordainagiria kudeatzean sortzen zaizkien arazoei erantzun ahal izateko.

Egindako zioen azaldutako guztia oinarri hartuta, Udalbatza honen Osoko Bilkuran honako hau onartzea eskatzen dugu:

1. **ARRASATEKO** Udalaren Osoko Bilkurak leihatila bat irekitzeko eskatu die **Arrasateko** udalerrian dauden banketxe guztiei. Leihatila horretan, herritar guztiei, eta 65 urtetik gorakoei lehentasunez, aurrez aurreko zerbitzua bermatuko zaie lanaldi osoan.

2. **ARRASATEKO** Udalbatzaren Osoko Bilkurak **Arrasateko** udal-mugartean dauden banketxe guztiei eskatzen die lokaletara sartzeko murrizketak dauden bitartean eta/edo pertsonen arteko urruntze-neurriak gorde behar diren bitartean; neurri horiek eta beharrezkoa den beste edozein bete behar direnean, entitatearen sukurtsal bakoitzean ahalik eta edukiera handieneko itxarongela bat gaitzea hori materialki egingarria denean, edo bestela beste neurri batzuk hartzea, kalean eguraldiaren aire zabalean bezeroen ilarak sortzea saihesteko.

3 **ARRASATEKO** Udalaren Osoko Bilkurak eskatzen die **Arrasateko** udal-mugartean dauden banku-erakunde guztiei, azaroaren 24ko 19/2017 Errege Dekretuan, otsailaren 28ko ECE/228/2019 Aginduan eta martxoaren 22ko 164/2019 Errege Dekretuan **xedatutakoa** betez – Oinarrizko ordainketa-kontuak arautzen dituztenak –, 1. mailan, hileko komisioa ordainduta, eta doakotasunekoa 2. mailan, urrakortasun-egoera kolektiborako eta hedapenerako aukera zabala egin dezatela, eta sinplifikatzea aurkeztu beharreko dokumentazioa kontu horiek eskatzen dituenari.

4 **ARRASATEKO** Udalaren Osoko Bilkurak eskatzen die **ARRASATEKO** udal-mugartean dauden banku-erakunde guztiei: 65 urtetik gorako pertsonen, hala eskatzen badute, doako zordunketa-txartelak ematea, inolako komisiorik gabe, erabilera-mugen inolako ordainketarik gabe, saldo jakinaren eskakizunik gabe, erabiltzeko gutxieneko zenbatekorik gabe, edo antzeko produktuak eduki gabe.

5. Kontuan hartuta bankuek, beren ohiko jardueran, bezeroekin bat datozen funtzio pribatuak betetzen dituztela, hala nola, pentsio-plan bat, inbertsio-fondo bat harpidetzea, akzio-pakete bat edukitzea eta kudeatzea, kutxa gotor bat alokatzea..., eta bezeroak jarduera hori ez duela nahitaez egin behar. Baina, aldi berean, funtzio publikoak betetzen ditu, eta bezeroa ez da eginkizun horietan ituntzen, baizik eta, ezinbestean, bankuaren bitartekaritza onartu behar du beste aukerarik gabe, hala nola gordailugilea, bere dirua kentzea, ezinbesteko horniduren ordainketa, hala nola gasa, elektrizitatea, zergen ordainketa eta tasak.

ARRASATEKO Udalaren Osoko Bilkurak Espainiako Bankuari eskatzen dio bankuen funtzio pribatu eta publikoak argi eta garbi bereizteko eta azken horien doakotasuna edo, bestela, gutxieneko komisio bat ezartzeko.

6. BANKA PUBLIKOA osa dezatela eskatzen die **ARRASATEKO** Udalaren Osoko Bilkurak Ekonomia Gaietarako eta Eraldaketa Digitalerako Ministerioari (Ekonomiako eta Enpresari Laguntzeko Estatu Idazkaritza), bai eta Espainiako Bankuari eta euskal instituzioei ere, Banka Pribatuarekin bateragarria izan dadin, Bankaren berezko funtzio publikoak betez eta pertsona fisikoentzako sarbidekoak izanik, honako printzipio hau bete dezaten:

Saldorik handiena duenari gehiago kobratzea, eta ordainagirien eta gainerako ordainbide- eta kobrantza-bideen kudeaketaren eta beste prestazio batzuen kostua kobratzea, batez ere zerbitzu hori gehienbat baliatzen duten pertsona fisiko edo juridikoei.

7. ARRASATEKO Udalbatzako Osoko Bilkurak¹. Akordiotik 4.era bitartekoak udal-mugartean dauden banketxe guztieieta 5. eta 6. erabakietan aipatutako erakundeei helaraziko dizkie.

ARRASATEN, 2022.eko Martxoaren 9an